

Chesterin evankeliumi

**Chester Brown on si-
vunnut uskonnollisia
aiheita suomennetuis-
sa albumeissaan Ed,
Iloinen klovi ja Play-
boy-tarinoita. Alun-
perin nuo sarjakuvat
ovat ilmestyneet jat-
kosarjoina hänen leh-
dessään Yummy Fur,
jossa hän on myös so-
vittanut sarjakuva-
versioiksi Markuksen
ja Matteuksen evan-
kellumeja. Brown on
nyt ilmoittanut lopet-
tavansa lehden teke-
misen ja aloittavansa
uuden ensi elokuusta
lähtien. On oivallinen
hetki tarkastella
Chester Brownin us-
konnollista maailman-
kuvaa.**

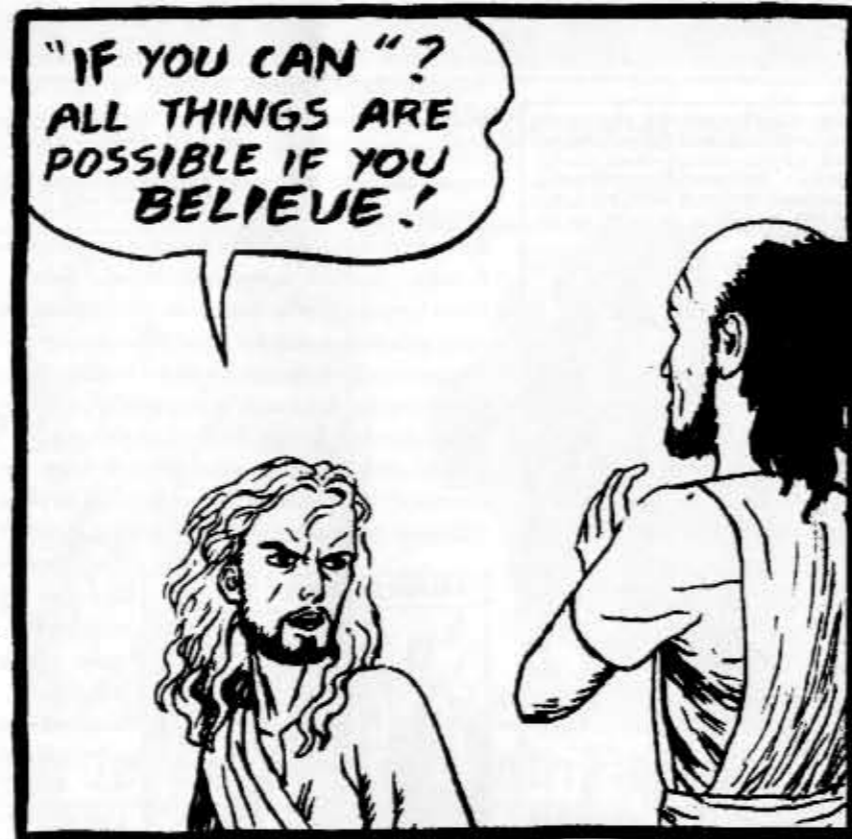
Vaikka nuo suomennetut albumit kuulu-
vat uuden amerikkalaisen sarjaku-
van huippuihin, Brownin Raamattuun
pohjaavat sarjakuvat ovat vielä
rohkeampia ja huimempia. Brownin
melko vakavat, eivät lainkaan rie-
naamaan pyrkivät versiot evankeliu-
meista ovat jatkuneet enemmän tai
vähemmän säännöllisesti Yummy Furin

nelosnumerosta lähtien. Viimeisen numeron 32
sisältö koostuu pelkästään Matteuksen evankeliu-
mian sarjakuvaversiosta.

Ensimmäinen Brownin käsittelyyn joutuneista
evankeliumeista oli Markus. Siinä Brown näkee
Jeesuksen vielä varsin perinteisesti, enemmän ar-
jalaisen vaaleahiuksisena, suoranenaisena ja si-
leäotsaisena kuin juutalaisen näköisenä. Sarja-

Markuksen salaisesta evankeliumista: Jeesus herättää kuolleista nimeltä mainitsemattoman nuoren miehen.

Kiiivas, mutta perinteisen näköinen Jeesus.

kuvasovitus noudattelee muutenkin tarkemmin Raamatun tekstiä, Jeesuksen ja muiden vuoro-
sanat puhelukplissa samoin kuin selittävätkin
tekstit ovat melko sanatarkkaa toisintoa Mar-
kuksen evankeliumista. Markuksen Jeesus on vi-
hainen nuori mies, kiertävä opettaja ja ihmei-
dentekijä, joka säтті opetuslapsiaan ja rahvasta
näiden heikosta uskosta.

Viimeinen Brownin dramatisoima tapahtuma
Markuksen evankeliumissa on Jeesuksen hau-
dalle tulleen kolmen naisen kohtaaminen enkelin
kanssa. Tämä ilmoittaa heille Jeesuksen ylö-
nousuksesta. Jeesuksen ilmestymiset ja ope-
tukset kuoleman jälkeen jäävät ainoastaan Mar-
kus-hahmon sanojen varaan, niitä Brown ei ku-
vita.

Mielenkiintoisia lisäyksiä Markuksen evanke-
liumiin ovat kaksi kohtausta, jotka Brown on poi-
minut Markuksen ns. salaisesta evankeliumista.
Yummy Furin numeroissa 11 ja 12 olleet kat-

Johannes Kastaja vaahtoa.

kelmat perustuvat tekstiin, jonka professori
Morton Smith löysi 1950-luvun lopulla kirk-
koisä **Klemens Aleksandrialaisen** 200-lu-
vulla kirjoittamasta kirjeestä. Niistä ensimmäi-
sessä Jeesus herättää kuolleista jonkin tunte-
mattoman riitin avulla rikkaan nuoren miehen, jo-
ka siis ei ole Lasarus vaan joku muu.

Kaljuuntuva Kristus

Yummy Furin numerossa 15 alkavaan Matteuk-
sen evankeliumiin Brownilla on erilainen lähes-
tymistapa. Sovitus on vapaampi; Brown kirjoit-
taa suurimman osan dialogista itse, monet koht-
auksista eivät ole suoraan Matteuksesta, vaan ne
on dramatisoitu uudelleen, sivuhahmoille on
annettu enemmän luonnetta ja syvyyttä.

Myös Jeesuksen henkilö on erilainen niin ha-
bitukseltaan kuin luonteeltaan. Kaitakasvoinen,
kaljuuntuva, kyömynenäinen Jeesus muistuttaa
varmasti mahdollista todellista, historiallista
Jeesusta enemmän kuin se kiiltokuvapoika, joka
hänestä on myöhemmin aikoina tehty. Markuk-
sen Jeesus oli kiiivas ja suorapuheinen. Mat-
teuksen Jeesus eroaa hänestä tyreenä, turhau-
tuneena hahmona, joka vaikuttaa perin juurin
tympääntyneeltä tehtävänsä saarnamiehenä ja
parantajana. Hän ei ärähtelee, vaan tuntuu lähir-
nä murheelliselta. Brown on siirtänyt Matteuksen
sanat Jeesuksen suuhun tämän kertoessa tunte-
vansa myötätuntoa ihmiskuntaa kohtaan.

Lähes Jeesuksen rinnalle nousee Brownin
versiossa Johannes Kastaja, jonka Brown esittää
puolialastomana, heinäsiirkoja ja viilijunajaa
popsivana, räyhäävänä ja kiiluvasilmäisenä fa-
naatikkona. Hänen ja Jeesuksen tiet kohtaavat
vain lyhyesti vaikuttavasti rakennetussa kasta-
miskohtauksessa, ennen kuin Jeesus lähtee erä-
maahan androgynisen Saatanan koeteltavaksi
toisessa upeassa kohtaauksessa. Johannes Kas-
tajan kohtalo peilaa Jeesuksen uraa. Opetuslap-

set, parannusta etsivät ja fariseukset jäävät hänen
rinnallaan yksiuotteisemmiksi.

Taikuri nimeltä Jeesus

Omien sanojensa mukaan Brown sai innoituksen
evankeliumien kuvittamiseen jo aikaisemmin
mainitsemani Morton Smithin kirjoista *Jesus The
Magician* (kust. Harper & Row) ja *The Secret
Gospel* (kust. Dawn Horse Press). Noissa 1950-
luvun lopulla julkaistuissa teoksissa Smith esit-
tää Klemens Aleksandrialaisen tekstiin pohjaten
teorian Jeesuksesta kiertävänä mystikkotaikuri-
na ja opettajana, ei profeettana eikä Jumalan poi-
kana. Siihen käsitykseen on tullut myös Brown.

Raamattunsa aikoinen tarkkaan lukenut
Brown sai kimmokkeen tutkia evankeliumeja uu-
destaan ei-tunnustukselliselta pohjalta. Aikai-
semmin Brown oli ollut uskovaan, ja hänen
vanhempansa ovat baptisteja, jotka sittemmin
ovat liittyneet avomielisempään United Chur-
chiin.

Brown itse oli varsin ahdasmielinen nuorempa-
na. Hän kauhistui **Robert Crumbin** sarja-
kuvia ja piti **Kirbyn** The New Gods -sarjaa ju-
malanpilkkana. Aikamoinen muutos nykyiseen
skatologisen huumorin, puhuvien peristen ja eks-
plisiittisten masturbointimuistehdiden mestariin!

Brown on sanonut tuntevansa nykyään suku-
laissieluisuutta gnostilaisuuteen, verrattain hä-
määrään uskonnolliseen ajatussuuntaan, joka
pyrkii korkeampaan, mystiseen tietoon ja esittää
maailman olevan alemman jumalolennon, ei
Jumalan luoma. Demiurgi, alempi valo-olento, on
gnostilaisten mukaan luonut kosmoksen kaaok-
sesta, valosta ja pimeydestä. Gnostilaiset pitävät
maailmaa itsessään pahana ja turmeltuneena -
mitä käsitystä Brown ei allekirjoita - ja maail-
masta kieltäytymällä jokainen voi löytää juma-
luuden kipinän sisimmästään. Brownia miellyt-
tää ajatus henkilökohtaisesta ju-
malsuhteesta ja yksilön omasta
panoksesta. Jokainen on itse
oma auktoriteettinsa jumaluus-
suhteen.

Sellaiselta pohjalta Brown
on siis lähtenyt tekemään
evankeliumisovituksiaan. Mat-
teuksen evankeliumi jää kesken
neljäntoista luvunsa
Yummy Furin viimeisessä nu-
merossa. On luultavaa, että
Brown kuitenkin jatkaa sitä
uudessa lehdessäänkin. Olisi
sääli, jos Brownin lupailema
projekti kaikkien evankeliumi-
en saattamisesta sarjakuvan
muotoon jäisi kesken.

Jukka Heiskanen

Androgyninen Saatanas koettelee Jeesusta.

Myötätuntoinen, kaljuuntuva taikuri-Jeesus.

